

Referat

Temat: UCZEŃ W TEATRZE ŻYCIA SZKOLNEGO

Według autorów wielu książek i ludzi, którym nie jest obcy świat nauki, szkołę można z powodzeniem porównać do teatru. Teatru, który jest obiektem moich zainteresowań od wielu lat. Teatr to miejsce, gdzie chętnie przebywam ja i z radością zabieram moich wychowanków jako widzów i jako aktorów.

Ale wróćmy do szkoły.

Scenę w szkole stanowi sala lekcyjna. W jednym budynku jest wiele scen i każda z nich jest nieco inna. Sale lekcyjne mają bowiem jedno wspólne przeznaczenie- jest to miejsce przebywania, kształcenia i wychowywania dzieci przez nauczyciela, lecz jeśli chodzi o przekazywanie wiedzy- dotyczy ona wielu różnych dziedzin. Są więc pracownie matematyczne, polonistyczne, przyrodnicze, fizyczne, chemiczne, informatyczne, techniczne, dla gimnazjalistów i dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, młodszych i starszych dzieci i młodzieży. Wiele cech sal jest takich samych niezależnie od przeznaczenia: stałe miejsca uczniów, miejsce dla nauczyciela, tablica czy kosz na śmieci. Miejsca uczniów są zawsze w ławkach, choć na przestrzeni lat ustawienia ławek zmieniały się od regularnie, równo ustawionych w rzędach do ustawionych według potrzeb- w zależności czy nauczanie jest frontalne czy grupowe, n. p. półkolem. Zmieniało się również miejsce nauczyciela- od podwyższenia, na którym znajdowało się biurko nauczyciela, do miejsca zbliżonego do miejsc uczniów.

W każdej klasie charakterystycznym elementem jest między innymi dekoracja- zależna od zainteresowań nauczyciela, jego gustu i jego podopiecznych oraz przeznaczenia pracowni- wieku uczniów i nauczanego w niej przedmiotu.

Dla ucznia klasa jest stabilna, niezmienna, jest miejscem, gdzie uczniowie zachowują się charakterystycznie, inaczej niż w innych miejscach, jak na scenie.

Klasa jest więc sceną dla ucznia i nauczyciela, który "odgrywa" to, co zaplanował, co przygotował na konkretne zajęcia z konkretną klasą. Stara się wypaść jak najlepiej często będąc zmuszonym modyfikować własne zachowanie w zależności od okoliczności, bo przecież każda lekcja jest nieco inna. Ale podobnie nie ma też dwóch identycznych przedstawień teatralnych.

Także uczeń jest aktorem, który odgrywa swoją rolę zgodnie ze swoimi prawami i obowiązkami.

Ale w szkole, tak jak i w teatrze, istnieją kulisy. Dla uczniów kulisami może być boisko, toaleta, korytarze szkolne. Tu uczeń- aktor jest poza sceną, może być bardziej sobą, odpoczywa, relaksuje się, a może przygotowuje do odgrywania kolejnej roli na kolejnej lekcji.

Te kulisy nie są pozostawione jednak bez kontroli. Nadzór nauczycieli jest i tu nieodzowny.

Kulisy odnajdują też w szkole nauczyciele. Ich oazą jest pokój nauczycielski, gdzie mogą “ złapać” oddech, zamienić kilka słów

z kolegami z pracy, przygotować się do następnego “ występu”

w kolejnej klasie. Tu nauczyciel może przyjąć nieco inną postawę, bardziej luźną, przykładać mniejszą wagę do dykcji i ogólnego wrażenia,

Podsumowując: nauczyciel wychodząc z kulis wstępuje na scenę, by realizować swój program, uczeń w sali lekcyjnej odgrywa własną rolę. Choć trzeba podkreślić, że granica między sceną a kulisami w szkole nieco się zaciera. I nie zawsze jest to zjawisko korzystne. Dobrze, jeśli to nauczyciel może pozwolić sobie na uśmiech czy żart nawet podczas swoich zajęć. Gorzej, a nawet bardzo źle, gdy uczeń nie widzi różnicy między sceną a kulisami i pozwala sobie na zbyt duże rozluźnienie.

Trzeba więc stwierdzić kategorycznie, iż podział na scenę i kulisy

w szkole jest jak najbardziej na miejscu, jest potrzebny dla zdrowia psychicznego wszystkich tam przebywających i ściśle wiąże się z prawami i obowiązkami nauczyciela i ucznia.

mgr Monika Bagińska

Literatura:

“ Uczeń w teatrze życia szkolnego”, A. Janowski

“ Człowiek w teatrze życia codziennego”, E. Goffman